

Geopark Idrija

Mojca Kavčič, Bojan Režun, Martina Poljanec

V Idriji že dlje časa tli ideja o ustanovitvi Geoparka, v zadnjih letih pa te ideje udejanjamo. Naravnih, še posebej pa geoloških in botaničnih posebnosti, imamo nedvomno več kot dovolj. Od nas pa je odvisno ali bomo te danosti sposobni predstaviti širši javnosti na način, ki bo območju prinesel nove dodane vrednosti in izboljšal kvaliteto življenja na podeželju in v mestih.

Gotovo se vsak, ki to bere najprej vpraša: »Kaj sploh je Geopark? Po čem se razlikuje od vseh ostalih številnih parkov v Sloveniji?« Geopark je zaključeno območje z izjemnimi naravnimi posebnostmi, katerega osnovni namen je predvsem povezava med naravo in lokalnim prebivalstvom ter skrb za trajnostni razvoj podeželja. Posebna pozornost je namenjena geološkim pojavom v smislu njihovih znanstvenih, estetskih in izobraževalnih vrednosti oziroma izjemnosti. V Geopark so vključene tudi zanimive arheološke, kulturne ali zgodovinske vrednote, tako

glavnih dejavnosti. Inovativnost pri ohranjanju in predstavitvi naravne ter geološke dediščine je dobrodošla, saj bomo le na ta način obiskovalcem ponudili nekaj svežega in novega.

Ideja o ustanovitvi organizacije, ki bi povezovala geoparke, se je porodila na Mednarodnem geološkem kongresu leta 1997 na Kitajskem, kjer je bila posebna pozornost namenjena prav ohranjanju geološke dediščine. Leta 2000 je sledila ustanovitev Evropske mreže geoparkov. Štirim ustanoviteljem so se kasneje pridružili še ostali parki in tako sedaj mreža šteje že 33 članov iz 13 držav.

Že leta 2001 je mrežo pod okrilje sprejela organizacija Unesco in leta 2004 sprejela deklaracijo, s katero je Evropsko mrežo geoparkov vključila v Svetovno mrežo. Z vključitvijo se Unesco-vi visoki standardi zaščite vnašajo tudi v geološko dediščino.

Kako pa v Idriji? V Idrijski občini park že imamo, in sicer Krajinski park Zg. Idrija,

➤ Predstavitel zanimive geološke točke v Zg. Idriji: kolegom iz Portugalske

➤ »Stena amonitov« v Geoparku Digne La Baine (Francija), ki so si jo ogledale kolegice iz Slovenije in Portugalske

da bo idrijski Geopark vključeval tudi bogato tehniško dediščino večstoletnega rudarjenja, ki je že v postopku ocenjevanja za vpis na unescov seznam svetovne dediščine. Končni cilj je, da k oživitvi območja aktivno pripomorejo tudi zainteresirani prebivalci in v razvoju storitev Geoparka vidijo svoj razvoj v obliki dopolnilnih ali

ki je bil razglašen z občinskim odlokom leta 1986. Na žalost ni nikoli resnično zaživel. Z ustanovitvijo Geoparka in oblikovanjem novih tematskih poti na območju celotne občine bo oživilen tudi namen Krajinskega parka Zg. Idrija.

Oblikovala se je iniciativna skupina, ki že aktivno dela in pripravlja dokumentacijo

za ustanovitev Geoparka. Vzpostavili smo stike z evropskimi parki in v projektu »Najboljše prakse za ustanovitev, delovanje in promocijo Geoparkov« sodelovali s portugalskim Geoparkom Aroucha, ki letos kandidira za vključitev v Evropsko mrežo. Projekt zasnove idrijskega Geoparka smo predstavili tudi na več mednarodnih konferencah, kjer smo si imeli priložnost ogledati, kako so tovrstni parki urejeni drugje po Evropi.

V poteku je popis naravne dediščine v občini, ki predstavlja osnovo za vsakršno nadaljnje delo. Iz popisa bomo s pomočjo strokovnjakov in zunanjih sodelavcev določili točke, ki jih bomo opisali in povezali v tematske in učne poti ter predstavili obiskovalcem. Pri tem bomo upoštevali že obstoječe kolesarske in pohodniške poti ter cestne povezave in jih tako naredili zanimivejše. Predstavili in interpretirali jih bomo na več nivojih, tako da bodo primerne za šolske skupine, družine, pohodnike, kolesarje in strokovnjake s

Oglasl

posameznih področij. Struktura Geoparka bo na voljo tudi znanstvenikom in raziskovalcem, ki bodo lahko raziskovali še nerešene probleme v zvezi z živim srebrom in na sploh v naravoslovju. V juniju 2008 je bilo ustanovljeno Informacijsko-raziskovalno središče za živo srebro (IRC-Hg), ki se bo v sodelovanju z drugimi institucijami delno vključeval tudi v raziskave na področju Geoparka.

Načrtujemo tudi izgradnjo informacijskega centra, ki bo osrednja in izhodiščna točka v Geoparku in kraj, kjer bodo obiskovalcu na voljo vse potrebne informacije za kvalitetno in aktivno udeleževanje v naravnem okolju.

Povezujemo se tudi z ostalimi organizacijami in turističnimi ponudniki, saj bi radi povečali prepoznavnost Idrije med obiskovalci tudi na področju naravne dediščine.

V sklopu ustanavljanja Geoparka bomo predvidoma spomladi organizirali predstavitvene delavnice, ki bodo prvenstveno namenjene zainteresirani širši javnosti.

Udeleženci delavnic bodo dobili možnost izraziti svoje želje in ideje in se aktivno vključiti v oblikovanje končne podobe idrijskega Geoparka. Z vključevanjem lokalnega prebivalstva bomo dosegli končni cilj, da o naši enkratni in neponovljivi

Odvis dinozavrovih stopinj v okolju Osnabrucka (Nemčija) - Geopark Terra Vita.

geološki in ostali naravni dediščini odločajo in zanjo skrbijo predvsem tisti, ki na tem območju prebivajo in delujejo. Z ozaveščanjem o pomembnosti varovanja naše naravne dediščine in trženjem le-te

se lokalnemu prebivalstvu na območju Geoparka ponuja možnost uresničevanja svojih ekonomskih ciljev ter ustvarjanja novih delovnih mest predvsem na podeželju.

